

VITA MARINA

MAANDBLAD GEWIJD AAN ZEE-AQUARISTIEK EN ZEE-BIOLOGIE.

46 Jaargang No 12

Redactie: BOB ENTROP

December 1954

Onze Beste Wensen,

Heeft U ook al zo'n gehele brievenbus vol met de bekende kaartjes en kaarten gehad? Kaartjes met Gelukkig Nieuwjaar, Voorspoedig Nieuwjaar en wat voor heilwensen er nog meer mogen bestaan. Nu wij hebben dit jaar weer niet te klagen gehad. Met ons kan het om zo te zeggen in 1955 zeker niet slecht gaan.

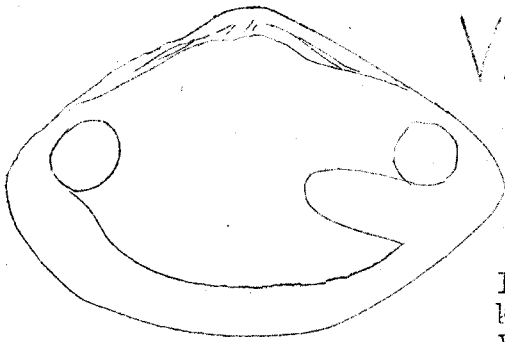
Ja en nu komen wij als Bestuur van Biologia Maritima U nog meer beu maken, want ook wij willen onze allerbeste wensen in Uw brievenbus doen glijden.

Dat wij U een goede gezondheid en voorspoed in zaken voor U en de Uwen toewensen is eigenlijk vanzelfsprekend. Liever willen wij de hoop uitspreken dat het U met Uw aquaria goed mag gaan. Dus zo in de geest van hopenlijk altijd heldere bakken, weinig dode dieren, goede vangsten wanneer U met het schepnet er op uitgaat, leuke vondsten voor Uw verzamelingen, veel nieuwe leden met wie U over de liefhebberij kunt bomen en.... nu wat mij betreft nog zo'n heleboel fijne dingen meer.

En toch zouden wij U graag nog wat anders wensen dan alleen maar zulke min of meer prozaische dingen.

Wat wij vurig hopen is dat het zee-aquarium voor U een bron van ongekend natuurgenoet zal worden. Een bron, welke ons de onuitsprekelijke schoonheid van de levende Natuur zal openbaren en waarvan wij zo intens kunnen genieten. Ja dat "intens genieten" is iets, dat zo moeilijk onder woorden te brengen is. Het is geloof ik niet het "mooi rood vinden" van de Middellandse Zee-Purperroos. Voor mij persoonlijk ligt de schoonheid van de levende Natuur in dat enorme raderwerk, waarin alles zijn doel en zijn functie heeft te verrichten, in die eeuwige cyclus van komen groeien en vergaan, waarbij echter van een werkelijke vernietiging geen sprake is. Ik geloof dat wanneer wij eerst de Natuur als totaliteit hebben leren bewonderen en liefhebben, dat wij eerst dan des te meer ontzag kunnen krijgen voor de perfectie van ieder individu, zoals dat toch weer in het grote geheel past.

Eerst dan komen wij op het punt dat we niet meer spreken van dit is mooier dan dat (omdat het nu toevallig een opvallender kleur of vorm heeft) maar dat we even goed kunnen genieten van de schoonheid in vorm en kleur als van de perfecte en doelbewuste bouw van elk levend wezen. Dan kunnen wij dankbaar zijn dat wij in staat gesteld werden dit alles te zien en te horen. Deze dankbaarheid is de wens van Uw Bestuur.

VERZAMELEN

door A.C.Verbaan.

In het Novembernummer zijn we eigenlijk klaar gekomen met de molluscen.

Vergun mij echter hierover nog enkele opmerkingen te maken. Dit naar aanleiding van enkele vragen, die ik over deze materie ontving.--- Uit deze vragen bleek overigens wel dat er onder de leden een groep verzamelaars aan het groeien is.

Zo verzocht een van de leden mij enkele vindplaatsen te vermelden. Nu kan ik mij wel voorstellen, dat wanneer je eenmaal bent begonnen je zo gauw mogelijk een enigszins volledige collectie wilt bezitten. Nu wil ik er nogeens op wijzen, dat ik steeds gewaarschuwd heb voor maniakkerij en dit dus in geen geval wil gaan aanmoedigen. Toch zal ik aan het verzoek voldoen.

U moet weten, dat onze kust niet overal het zelfde is. Naast de zo bekende duinen hebben wij de wadden in het Noorden, de slikken in Zeeland en natuurlijk mogen we de immitatie-rotskusten niet vergeten. Deze verschillende kustvormen hebben ook hun eigen typische fauna. Tussen rotsblokken van golfbrekers en dijken zullen we weer andere schelpdieren vinden als op de wadden. Ach, de vindplaatsen kunt U gemakkelijk in de door mij opgegeven litteratuur vinden. Maar gaat U werkelijk schelpen zoeken dan geef ik U nog een raad. Gebruik U ogen goed. Dit blijkt erg moeilijk te zijn. Veel te veel schoons wordt nog ongezien voorbij gelopen. Als U zich het artikel van de heer Entrop nog herinnert over die kauries op een stuk rubber zult U dit duidelijk zijn. U kunt altijd nog beter een schelpenhoop goed door kijken dan dat U dit met tien verschillende oppervlakkig doet.

Loop U ook nooit wieren voorbij zonder ze goed te bekijken. Vooral na een storm kunnen wieren aanspoelen, die al een lange reis achter de rug hebben. Vergeet U vooral niet te kijken of die wieren uit dat verre land een presentje voor U hebben meegebracht!

En nu het een en ander over de schaaldieren, dus krabben en kreeften enz. Als U deze wil gaan verzamelen kost dit enige moeite meer dan bij de schelpdieren. Maar laat U zich hier door niet afschrikken, het resultaat zal Uw grote voldoening schenken.

Er bestaan twee manieren waarop U de krabben kunt bewaren. De eerste, het in vloeistof bewaren, zal ik niet bespreken. De potten hier voor geschikt zijn namelijk nogal prijzig, en vaak zelfs lastig te verkrijgen.

Ook voor het droog prepareren zijn verschillende methoden. Een hiervan zal ik voor U bespreken. Wanneer U op het strand een krab vindt, controleer dan of het dier helemaal gaaf is. (De meeste krabben hebben twee schaar poten en vier paar looppoten) Thuis gekomen moet U eerst het dier goed reinigen. Wier of ander begroeijsel wordt verwijderd. Nu haalt U het dekschild van het dier af. Zoveel mogelijk weke lichaamsdelen moeten nu verwijderd worden. Een pincet kan hierbij goede diensten bewijzen.

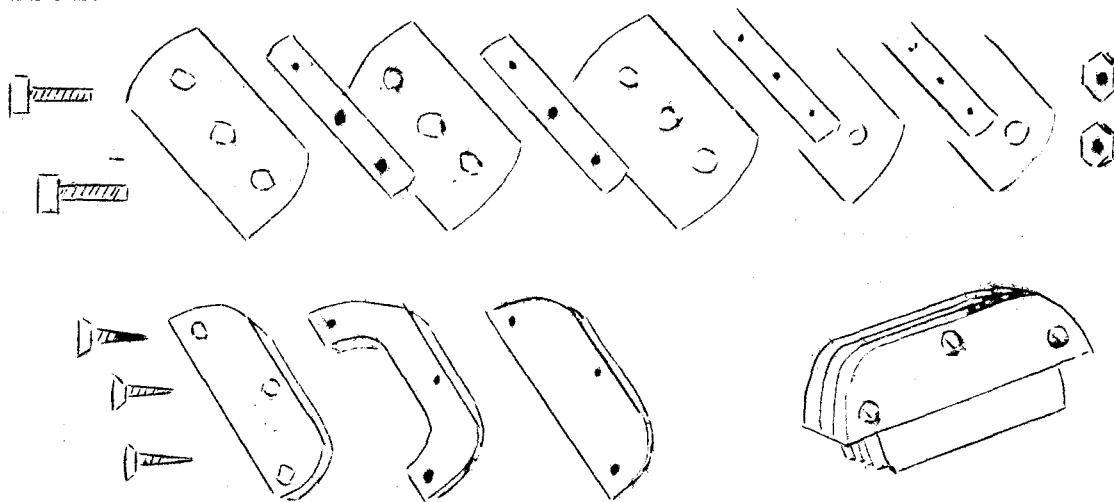
PATATES FRITES, ANDIJVIE EN MOSSELGEHAKT.

Een standwerkster in de Bijenkorf in Den Haag verkocht, zoals immer, de uitkomst voor de huisvrouw.

Hij had, voor zo ver ik dat met mijn zeer beperkte huishoudelijke kennis kon beoordelen, wel een beetje gelijk ook. Het apparaat dat hij luidruchtig aanpreef leek op het eerste gezicht wel wat op een vloeiroller. Alleen bleken bij nader inzien de rol en het vloeipapier vervangen door een as met een heel stel ronde messen, die daarom draaiden op een afstand van enkele mm's van elkaar. Het snijden van groenten b.v. ging hiermee natuurlijk aanzienlijk vlugger dan met een enkel mes.

Met behulp van een paar gilette-mesjes heb ik nu iets dergelijks in elkander geprutst. En wel om de mosselen, wormen en zo, die ik voer, fijn te maken op een plankje. De tekening geeft m.i. duidelijk aan hoe het geheel in elkaar zit. De stripjes tussen de mesjes kunnen van aluminiumblik of celluloid met een dikte van een tot twee mm gemaakt worden. Het houdertje van triplex.

Wanneer bij het gebruik wat voer tussen de mesjes blijft zitten is dit gemakkelijk te verwijderen met behulp van een kartonnetje. Om iedere vorm van roest te voorkomen spoelen met water en daarna met alcohol (spiritus). Bij het spoelen het mesje uit het houten houdertje nemen. Wanneer de ene kant bot geworden is, gebruiken we natuurlijk de andere kant. Het houdertje moet klemmend over de mesjes passen.

Kunnen we die er niet meer uit krijgen, dan steken we een spijker door het middelste gat ; dan hebben we meer houvast en zal het wel gaan. (Het houten houdertje kan nat worden en daardoor gaan klemmen.

J. Compaan.

!!!! OOSTENWIND !!!!!!!

Al enkele dagen blies er een Oostenwind, die mijn strandjutters hart deed popelen om langs de vloedlijn te zwerven, op zoek naar dieren, die normaal op de zeebodem huizen. Het is toch juist die wind, door zijn afluiddende richting, die het bovenwater van de kust afdrijft en daardoor een op de kust gerichte stroom doet ontstaan. Deze op de kust gerichte onderstroom voert allerlei fraaie dingen die op de bodem huizen naar het strand.

En zo trok ik die morgen welgemeed strandwaarts, voorzien van

de nodige potten en bussen. Ik zwierf van de ene aanspoelhoop naar de andere. Wat er allemaal al zo te vinden was, is bijna te veel om op te noemen.

Die " aanspoelhopen ", de naam is niet geheel juist, waren prachtig vlak uitgestreken op een kleine kern na. Zo doende was het geheel prachtig te overzien. Overal lagen tussen stukjes veen en hout de schelpen, Sargartia's en anjelieren. Deze laatste waren echter dood of er zeer slecht aan toe. Maar de Sargartia's waren het meenemen zeker waard.

Verder lagen er enkele stokjes en schelpen omgroeid door een vuilwitte, vingerachtige vertakte massa..... een soort poliepen kolonie, waar tussen veel moois verborgen zat. Zo met het blote oog waren er al direct enkele prachtige anjelieren te zien, maar eenmaal in de bak kwam er nog veel meer moois te voorschijn.

Verder op , langs het water, liggen stukken van het weerboompje (Sertularia argentea L.) en zowaar ook nog een mooi gaaf exemplaar op een mesheft (Ensis ensis), een prachtige decoratie voor de bak deze poliepenkolonie. Weer wat verder liggen duizenden goudkammetjes (Pectinaria belgica Pall.) en vele levende schelpsoorten te kust en te keur.

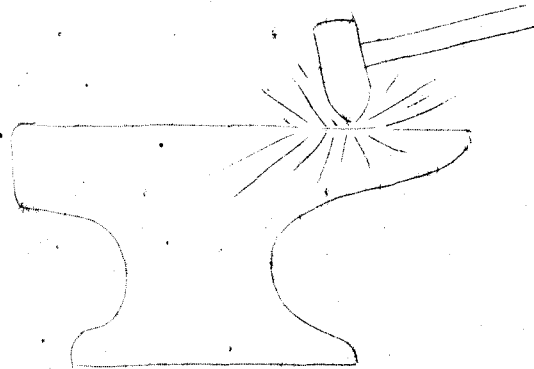
U ziet, voor ons kustbewoners, genoeg materiaal om de bakken mee te vullen, met nog een grote dosis gezondheid op de koop toe.

Doe het ook eens, en leer genieten van die prettige zwerftochten langs het strand, ter voordele van Uw liefhebberij en ter verfrissing van Uw geest.

E.L.HOOG.

WIJ SLAAN OP HET AAMBEELD.

Ceterum censeo, Carthaginem essē delendam. (Voorts ben ik van oordeel, dat Carthago verwoest moet worden) Met deze woorden besloot de Romeinse censor Cato iedere redevoering, onverschillig over welk onderwerp hij had gesproken. Deze wijze Romein kende reeds de kracht van

de herhaling, Aan deze censor hebben wij een voorbeeld genomen.

We zullen op de belangrijke dingen blijven hameren. Wilt U dan wel eens die belangrijke dingen horen ? In de eerste plaats zijn dat Uw waarnemingen. We zouden het zeer op prijs stellen als we van U de waarhemingen in Uw bak gedaan zouden toegestuurd krijgen. Er zijn nog te veel leden, die menen dat hun waarnemingen van geen betekenis zijn! " Ach, dat weten ze daar allang ", wordt er dan gezegd. Wel, misschien is dat soms ook wel het geval. Maar dan kan toch Uw bericht van grote waarde zijn. Immers U werkt wellicht onder totaal andere omstandigheden dan wij. Het zou prettig zijn en leerzaam als wij wisten dat U in het binnenland soortgelijke resultaten behaalt als wij bij de kust.

Tot besluit van dit eerste " Aambeeld-artikel " nog enige zakelijke mededelingen. Kunnen wij Uw overschrijving voor 1955 spoedig tegemoet zien. In het verleden hebben we steeds aan laat betalende led en het blad toegestuurd. In het nieuwe jaar zal dit echter niet meer gaa

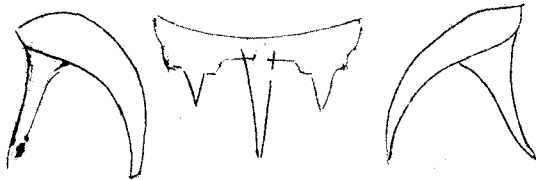
Purperslakken

door BoB Entrop

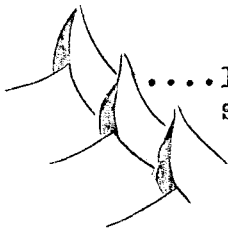
Vervolg.

Plakkers van onze imitatie rotskust

Eenmaal op de rots aangeland moeten zij zelf hun eigen kostje op-scharrelen, wat niet zo erg moeilijk voor ze is. Zij zijn om zo te zeggen goed ingericht voor dit werkje. De purperslak leeft van mosselen en zeepokken, die echter te stevig gepantserd zijn om met huid en haar verslonden te worden. Met behulp echter van een rasp-tong-radula-, die over de gehele lengte bezet is met drie rijen scherpe tanden, boort de slak een mooi rond gaatje in de schelp. Is dat gebeurd, dan steekt hij zijn zuigslurf door het gaatje en zuigt de prooi op. De tekening laat van de drie rijen tanden, die op de radula zitten er elk een zien. Vele van deze tanden-sets achter elkaar vormen de rasp-tong. De rasp-tongen van verschillende slakken

Radulatanden van de
Purperslak

.....Imbricata
structuur

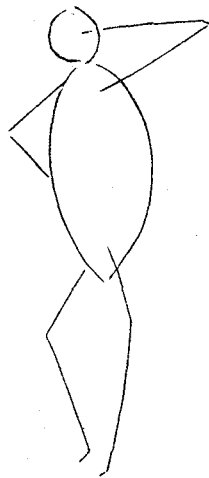
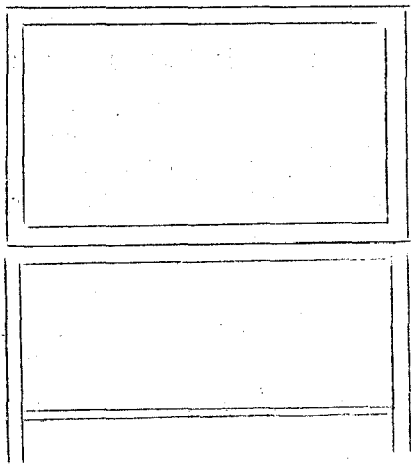
zijn ook verschillend van bouw en vormen zelfs een anatomisch determinatiekenmerk. De purperslak en de wulk hebben allebei een smalle tong (rhachiglosse type) Brede rasp-tongen hebben zelfs vijf rijen tanden naast elkaar.

Toch kan zo'n jonge purperslak geen grote mossel te lijf gaan. De mossel schelp is voor de kleine radula veel te hard, maar gelukkig heeft de Natuur voor gezorgd dat er op het moment dat de jonge purpers uit de kapsels komen, ook jonge mosseltjes en miniatuur zeepokken aanwezig zijn. Deze hebben nog tere behuizingen en vallen dan ook ten slachtoffer.

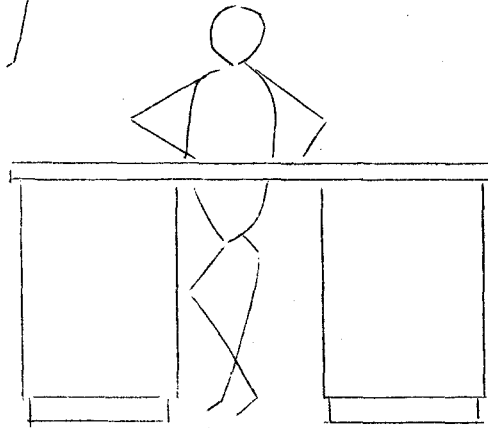
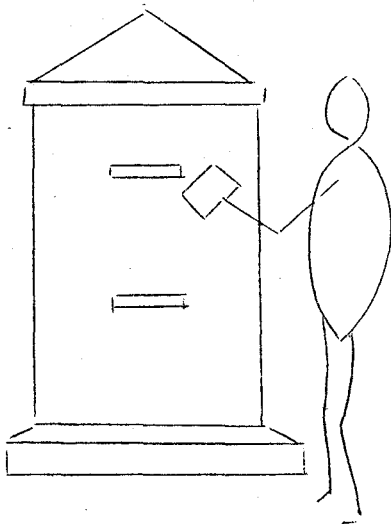
Wanneer we jonge purpers met de volwassen exemplaren vergelijken, kunnen we opmerken dat de oppervlakte-structuur van de schelpen ook verschillend is. Bij jonge dieren zijn de spiraalrichels en de lengte-plooiën duidelijker aanwezig dan bij de oudere dieren. Waar deze twee structuren elkaar kruisen bevinden zich op de kruispunten kleine afstaande schubben, die de schelp een ruwer karakter geven. Later verliezen de dieren deze structuur, omdat hij in de branding en door het schuren langs de rotsen afslijt. Deze structuur blijft gehandhaafd bij dieren, welke in een rustiger milieu leven.

Een mooi voorbeeld hiervan kreeg ik tijdens het Pinksterkamp van B.M. toen wij met ons sleepnet bezig waren in het Kanaal door Zuid-Beveland. Daar haalden we een drietal purperslakken op, die de opgegeven maat van 3,5 cm zelfs met een halve cm overschreden en alle nog de typische ruwe structuur bezaten. Met een mooie naam heten deze vormen forma imbricata. In dat Kanaal waar hoogstens een stroom staat waren de richels en de groeistrepen niet afgesleten, maar mooi bewaard gebleven. Hier kunnen we duidelijk zien hoe het milieu ook van invloed is op de bouw van het dier.

Purperslakken zijn dieren met een eeuwenoude geslachtsboom.

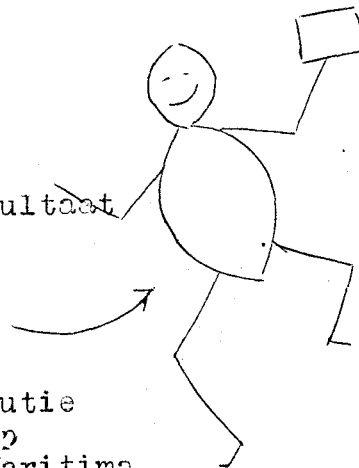

Een flitsende gedachte

De daad bij het woord gevoegd

Het resultaat

Een gelukkige penningmeester :

Hoera, die heeft ook zijn contributie
voor 1955 weer op tijd gestort op
giro 606100 Stichting Biologia Maritima
Scheveningen.

Een bewijs hiervoor kan het volgende zijn.

Wanneer we nog even op Zuid-Beveland blijven of liever ons begeven naar de Kaloot— een schorre aan de Z.W. punt van Zuid-Beveland, kunnen we daar op het strand misschien ook purperslakken vinden. Alleen zijn het geen levende meer. Zij bliezen het levenslicht een slordige drie miljoen jaren geleden reeds uit in het Pliocene tijdperk. In Zeeland liggen de pliocene lagen vlak aan de oppervlakte, zodat de schelpen ook gemakkelijk bloot komen en op het strand kunnen aanspoelen.

Wie niet helemaal naar Zeeland kan gaan om fossiele purperslakken voor zijn verzameling te bemachtigen, richtte zijn schreden naar de kalkovens van Den Briel. Daar komen alle fossiele schelpen, die in de Schelde door zandzuigers opgezogen worden toch ook terecht en heb je een pracht kans nog meer van dat fossiele moois te vinden. De naam van de fossiele purper is bijna gelijkkluidend met de recente vorm: *Nucella lapillus incrassata*.

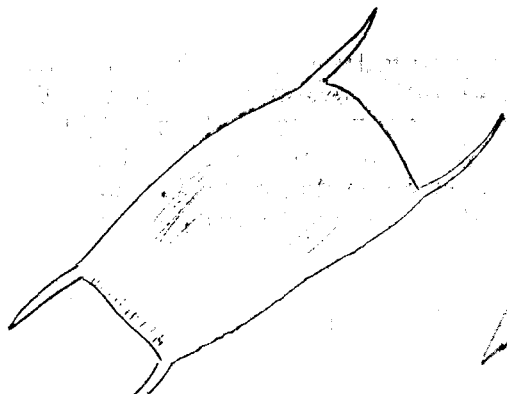
Nog even iets over de naam purperslak. Wanneer we deze associeren met de purperen verfstof, waarmee in onheuglijke tijden koningsmantels geverfd werden, zijn we er niet zo heel ver naast. Wel is waar leverde niet onze purperslak deze uiterst dure, maar mooie verfstof doch een *Murex*-soort uit de Middellandse zee, maar toch bevat de Nederlandse purper toch ook de grondstof, zij het in mindere mate. De vloeistof treffen we in het dier in een klein blaasje aan. Het is dan nog licht geel van kleur. Echter blootgesteld aan het zonlicht verkleurt de vloeistof langs de spectrale weg tot diep purper. Iedere slak bevat maar weinig purper en het verzamelen van de slakken vergt veel tijd en moeite. Daarom en ook omdat de kleur niet lichtecht blijkt te zijn en bovendien de gepurperde weefsels een akelig visgeurtje blijven behouden, hebben de verffabrieken met hun chemisch samengestelde analine-verfstoffen de natuurpurper als verfstof geheel verdrongen.

Wat zich op de pier van Hoek van Holland onder de purperslakken afspeelt kunnen we zo mooi in onze bak ook waarnemen. In een zee-aquarium zijn purperslakken gemakkelijk te houden en daarin kunnen we hun rooflustige aard op mosselen en onschuldige zeepokken zien botvieren.

Ook het afzetten van de eieren gebeurt heel vaak in een aquarium. En nu maar eens speuren op dijken in Zeeland of op de Noorderpier van Hoek van Holland. Veel succes en niet te veel ontvelde handen bij het spelonk-onderzoek.

Bob Entrop.

- Literatuur: Mollusca door Tera van Benthem Jutting
Fauna van Nederland, aflevering VII
Nederlandse Zeemollusken door P.Kaas en
An.Ch.Ten Broek.
De zee en haar geheimen door J.C.Colman.
The Sea Shore door C.M.Yonge.
Weekdieren door Kees Hana.

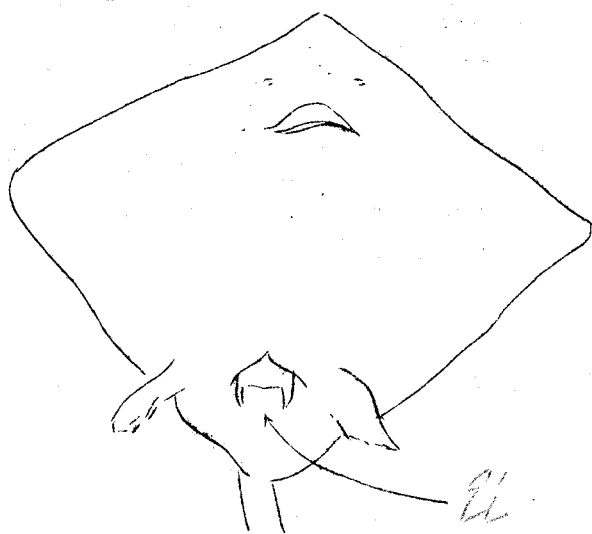

Roggenpaling

Uit "Natur und Volk", Bericht der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft, bewerkten wij van Dr. Wilhelm Schäfer het volgende artikel voor U

Wie langs het strand wandelt zal in de door de branding aangevoerde aanspoelhoppen ongetwijfeld wel eens het eikapsel van een rog gevonden hebben: Zwart- bruine, vrij grote hoornachtige kapsels met twee uitsteeksels aan beide zijden. Tussen de langste hoorns zien we een opening, waardoor het roggenembryo het eikapsel heeft verlaten. Hoe het afzetten van de eikapsels door het roggenwifje wordt uitgevoerd kan in het voorjaar steeds weer in de zeeaquaria van Wilhelmshaven waargenomen worden. Opvallend is dat het wifje haar 15 tot 20 eieren legt - ze doet daar verscheidene dagen over-, zonder dat telkens weer opnieuw bevruchting nodig is.

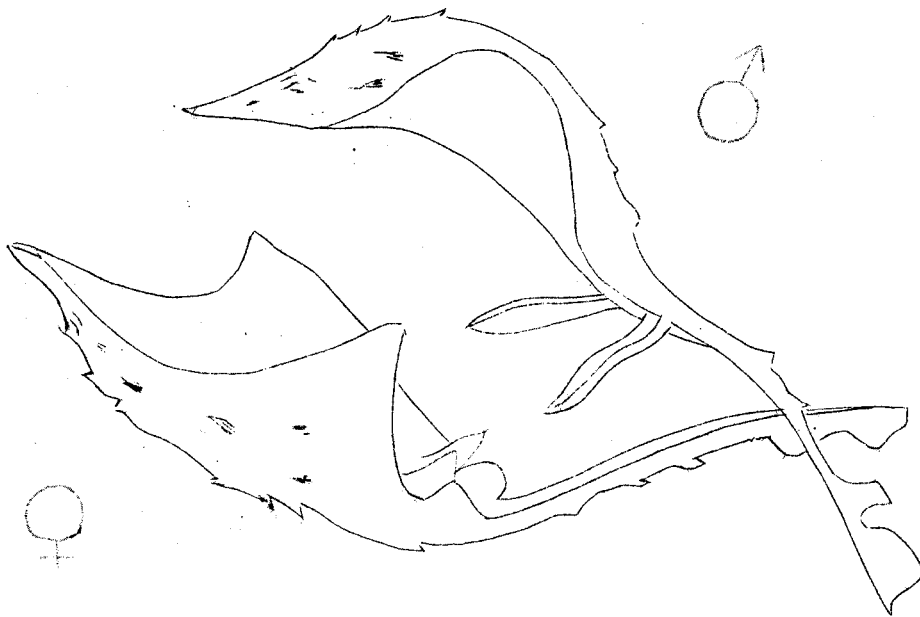
In de tijd van het leggen der eieren zwemt het vrouwtje meer dan anders in het aquarium rond, en als zij op de bodem ligt doet zij dit met opgetrokken rug, zodoende haar cloaca opening sparend. Al spoedig komt het eikapsel in de lengte uit de verwijde spleet vormige cloaca opening te voorschijn met de kortste uitsteeksels naar voren gericht. Als het ei door peristaltische bewegingen (De bewegingen die b.v. onze slokdarm maakt om het voedsel in de maag te brengen) naar de opening is geschoven, blijft het vaak nog een dag in de cloaca zitten zonder verder te komen. Zie de tekening.

De kortste hoorns van het eikapsel zijn dan duidelijk te zien. De rog zwemt dan met snelle bewegingen heen en weer tot plotseling het ei geheel te voorschijn komt, en ergens op de bodem van de bak terecht komt. Na enkele dagen is het volgende ei weer in de cloaca opening te zien. Nog nooit heeft men waargenomen, dat de rog voor zijn eieren een bijzondere plaats uitkiest. Nooit ook zagen de toeschouwers de rog pogingen in het werk stelligen om het ei aan wieren of wanden te bevestigen. De eieren blijven op de grond liggen zoals ze gevallen zijn, soms echter door wat los zand bedekt.

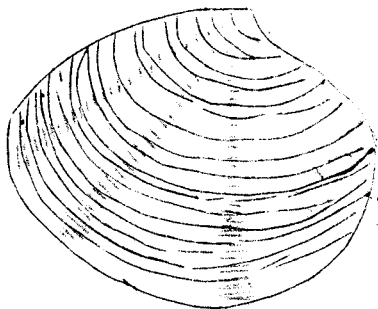
Na ongeveer 10 weken bevrijdt het embryo zich uit het kapsel en zwemt al spoedig rond met dezelfde bewegingen als de volwassen dieren. Ook de kleur is dezelfde als die van volwassen exemplaren. Zonder staart gemeten zijn de jonge roggen ongeveer 5-6 cm groot.

Niet dikwijls is de paring van roggen in het aquarium waar te nemen. De paring heeft plaats nadat het mannetje enkele uren lang een wijfje achtervolgd heeft. Het mannetje zwemt dan schuin boven het wijfje en probeert van tijd tot tijd zijn spitse kop zo onder de vinnen van het vrouwtje te schuiven, dat hij haar omdraaien kan. Tenslotte gelukt dit en de dieren "fladderen" boven elkaar, waarop spoedig de paring volgt. Zie tekening.

LEVENDE VENUSSCHELPEN OP HET STRAND!

Op Zondagmiddag 12 December regende het hard en regelmatig en ook de wind liet zich niet onbetuigd. Kortom het was ideaal weer om eens langs het strand te wandelen. Daar komt nog bij dat het hoog water was. Wel had het enige dagen tevoren hard gestormd, maar 's Zondags was er geen vloedlijn meer te zien. In de beruchte aanspoelhoek, halverwege Scheveningen en het Wassenaarse Slag was het Strand echter bezaaid met bijna uitsluitend levende venusschelpen. (*Venus striatula* Da.C.) Ik heb er een paar in mijn zak gestoken en toen ik 's avonds thuis kwam in mijn aquarium gedaan. De volgende dag hadden twee van de vier zich al in het zand ingegraven, zodat alleen hun siphon-tjes nog boven het zand uitstaken. Zo ziet U dus, dat ook al werken de omstandigheden ogenschijnlijk helemaal niet mee. men kan altijd wel iets beleven op het strand, dat de moeite waard is.

H. Compaan.

RIVIERA 1955

Gedurende 8 jaren organiseert Reisclub "Geurts" voor haar leden buitenlandse reizen tegen de kostende prijs.

En één van haar interessantste reizen is elk jaar haar Paasreis naar de Riviera. Een exclusieve reis, die door geen enkele vereniging of reisbureau georganiseerd wordt zoals Reisclub "Geurts" dat doet.

Zij maakt zowel van de heen- als de terugreis excursies. Ze bezoekt Lyon, Marseille, West Alpen, Grenoble enz. enheeft geen bijkomende kosten, omdat alle touringear-excursies bij de prijs zijn inbegrepen.

Een hoogtepunt van deze reis is voor alle aquarium-liefhebbers het bezoek aan het Oceanografisch Museum te Monaco. Dit museum is gebouwd op de rotsen en toont ons de planten en dierenwereld der zeeën.

En weer een belangrijk deel van dit museum is het enorme zeewater aquarium, één van de grootste en mooiste van de wereld.

De dieren worden hier in hun meest natuurlijke levensomstandigheden gehouden, in onderzeese landschappen.

Zeewater voor verversing pompt men over een hoogte van ruim 60 m uit de Middellandse zee op. Een enorme zeeschildpad verwelkomt ons bij de ingang en urenlang kunnen we de vele aquaria bewonderen die ons in een sprookjes-wereld voeren.

We zien er de "trascasses" (voornaam bestanddeel van de "bouillabaisse"), maar ook de enorme zeeplanten, kreeften, zeebaarsen enz.

De zwart-wit gevlekte kogelvissen, de beruchte sidderrog en niet te vergeten het fraaie zeepaardje vragen onze aandacht. Zee-sterren, koralen, zee anemonen en kreeften van zeker een halve meter lengte en gewichten van een 15 pond. Maar daarnaast ook merkwaardige vissen, waarvan U het bestaan nauwelijks heeft durven dromen, een kleuren spel als nergens ter wereld, een droom in werkelijkheid.

We zullen deze sprookjeswereld bewonderen onder zeer deskundige Nederlands sprekende leiding. Een dag om van te smullen voor aquarium liefhebbers, maar ook voor alle anderen.

De hele reis staat onder leiding van de Heer J. Schüller, te Haarlem.

We nodigen hierbij aquarium liefhebbers, maar ook anderen, die deze zeldzaam mooie reis willen meemaken naar het zonnige Zuiden uit zich in verbinding te stellen met het secretariaat van de Reisclub, C. Geurts, Delftlaan 229, Haarlem of met de reis-leider J.G. Schüller, Frans Halsplein, Haarlem.

We hebben slechts voor 34 liefhebbers plaats, zodat niet al te lang gewacht kan worden met de aanmelding. Er wordt ingeboekt naar volgorde van binnenkomst der aanvragen.

Alle inlichtingen kunnen ook telefonisch verstrekt worden door K 2500: 24334 of K 2500: 15144.

Namens het bestuur van de reisclub
C. Geurts, h.d.s., Haarlem